

Toimeentulotuen Kela- siirron tilannekatsaus

29.11.2016

Hankepäällikkö

Heli Kauhanen



Laki muuttuu 1.1.2017

- Kela vastaa perustoimeentulotukeen liittyvistä toimeenpanoon, neuvontaan ja harkintavaltaan liittyvistä tehtävistä.
- Kunta on järjestämisvastuussa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä sekä perusosan alentamisen yhteydessä tehtävästä suunnitelmasta.
- Lakimuutoksen tavoitteena ei ole muuttaa toimeentulotuen tasoa eikä tuen myöntämisperusteita.
- Toimeentulotuen rahoitusvastuu säilyy ennallaan: perustoimeentulotuen osalta kunnat 50%, valtio 50%.
- Kuntien rahoitusosuus otetaan huomioon vähentämällä se kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (Kela ei laskuta kuntia).

Tuen hakeminen ja hakemusten käsittely Kelassa

- Toimeentulotukihakemus tehdään Kelalle, jonka tulee tehdä hakemuksen perusteella päätös perustoimeentulotuesta.
- Hakemus on käsiteltävä Kelassa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta, ellei hakemusta katsota kiireelliseksi (käsittelyaika 0-1 arkipäivää).
- Tuen hakemiseen lisäselvityspyyntö tehdään viimeistään 7 arkipäivän kuluessa hakemuksen saapumisesta. Lisäselvitykset pyydetään ensisijaisesti puhelimitse.
- Uudessa hakemuksessa tarvitaan tiliotteet säännönmukaisesti kahdelta kuukaudelta. Olosuhteiden muuttuminen tai asiakkaaseen liittyvä uusi tieto voi olla perusteena uuden tiliotteen pyytämiselle useammin.
- Ensimmäinen päätös tehdään yleensä 1-2 kuukauden ajalle.
- Pitkän (3-6 kk) päätöksen edellytys on, että tulot todennäköisesti ovat samansuuruiset koko myöntöajalla (esim. pitkäaikaistyötön).

Hakemuksen siirtäminen Kelasta kuntaan

- Asiakas voi perustoimeentulotukihakemuksen yhteydessä esittää menoja, jotka eivät kuulu perusosaan tai muihin perusmenoihin.
- Kelan on hakijan pyynnöstä toimitettava tällainen hakemus viipymättä kuntaan sen jälkeen kun on tehnyt hakemuksen perusteella päätöksen perustoimeentulotuesta.
- Hakemus siirretään yleensä perheen vakinaiseen oleskelukuntaan, (on se kunta, jossa hakijalla tai perheellä on vakinainen asunto).
- Kunta ratkaisee täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotukihakemuksen sen jälkeen kun Kela on tehnyt päätöksen perustoimeentulotuesta (Kelan päätös on nähtävissä kokonaisuudessaan Kelan etuustietopalvelu Kelmussa).
- Kunnan on käsiteltävä hakemus viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta.

Muutoksenhaun menettelyt muuttuvat

- Jos asiakas on tyytymätön saamaansa perustoimeentulotukea koskevaan päätökseen, hänen tulee tehdä oikaisuvaatimus Kelan toimeentulotuen oikaisuvaatimuskeskukselle.
- Kela voi korjata ilmiselvän virheen poistamalla virheellisen päätöksen ja ratkaisemalla asian uudelleen, mutta muissa tapauksissa asiakkaan tekemän oikaisuvaatimuksen käsittelee oikaisuvaatimuskeskus.
- Oikaisuvaatimuskeskuksen päätöksestä voi valittaa edelleen hallinto-oikeuteen ja joissain tapauksissa korkeimpaan hallinto-oikeuteen
- Kunnan tekemään täydentävän tai ehkäisevän tuen päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua kunnan sosiaalilautakunnalta.
- Lautakunnan päätöksestä voi valittaa edelleen hallinto-oikeuteen ja joissain tapauksissa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Toimeentulotuki 2017

- Arviolta 320 000 kotitaloutta, 495 000 saajaa.
- 833,6 miljoonaa euroa.
- Toimeentulotuen menoarvioon vuodesta 2017 alkaen sisältyy arvio alikäytön vähenemisestä (75 milj. euroa), sekä arvio nykyisten täydentävän toimeentulotuen osien siirtymisestä perustoimeentulotueksi (16 milj. euroa).
- Perustoimeentulotuen saajien määrän arvioidaan kasvavan noin 65 000:lla vuodesta 2014 vuoteen 2017.
- 2016 toimeentulotukea saa 2 500 uutta turvapaikan saanutta kotitaloutta ja vuonna 2017 uusia saajia tulee 5 500 kappaletta.
- Etuuksien indeksileikkaukset tai -jäädätykset ensi vuoden vaihteessa eivät koske toimeentulotukea. Toimeentulotuen perusosaa korotetaan 2017 (2016 yksin asuvan aikuisen perusosan määrä on 485,50 euroa, vuonna 2017 487,89 euroa).

Toimeentulotuen tehtäviin on rekrytoitu satoja työntekijöitä

- Rekrytoinnit kohderyhmittäin
 - Sisäinen haku Kelan henkilöstölle (helmi-maaliskuu).
 - Kuntahaku kuntien toimeentulokitehtävissä työskenteleville (huhtikuu).
 - Avoin julkinen haku (elokuu).
- Hakemukset ja valinnat
 - Yli 6 700 hakemusta, yli 1 800 videohaastattelua, noin 950 henkilökohtaista haastattelua.
 - Yli 600 valittua (tilanne 14.11.).
 - Kunnista 244, Kelasta 195, julkisesta 165.
- Rekrytointeja useilla paikkakunnilla: Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kemijärvi, Kotka, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Nastola, Pori, Rovaniemi, Salo, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vantaa
- Uudet toimihenkilöt aloittavat Kelassa pääosin 14.11.

Vuodenvaihteeseen varautuminen Kelassa

- Kelan historian suurin koulutusurakka on käynnissä.
- Noin 1500 kelalaista saa koulutuksen toimeentulotuesta.
- Koulutukset käynnistyivät 29.8. ja jatkuvat joulukuun alkuun saakka.
- Koulutukset tapahtuvat Skypellä.
- Vuodenvaihteen työmäärään on varauduttu kouluttamalla lisähenkilökuntaa, lomasuunnittelulla ja ylitöillä.
- Häiriötilanteisiin ja ruuhkiin on varauduttu sekä toiminnallisesti että viestinnällisesti.
- Kunnilla on järjestämisvastuu vuoden 2016 loppuun saakka!



Perustoimeentulotuesta toteutettavat tilastokokonaisuudet

- Toimeentulotuen saajista, hakemuksista, ratkaisusta, menoista, käsittelyajoista saadaan ajantasaista tietoa kuntien päätöksenteon, viestinnän, tutkimuksen ym. käyttöön.
- Tilastot luettavissa helmikuusta 2017 alkaen Kelan verkkosivuilta <http://www.kela.fi/tilastot-aiheittain>

Aikatyyppi

- Vuosi
 Vuosikertymä
 Kuukausi

Näkökulma

- Aluevertailu
 Aikasarja

Aluetaso

- Manner-Suomi
 Maakunnat
 Kunnat

Aluejakovuosi

- 2019
 2018
 2017

Mittaluku

- Bruttomenot
 Nettomenot

Aika

- 2019-01
- 2018-12
- 2018-11
- 2018-10
- 2018-09
- 2018-08
- 2018-07
- 2018-06
- 2018-05
- 2018-04
- 2018-03
- 2018-02
- 2018-01

[Poista valinnat](#)

Alue

- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Kainuu
- Kanta-Häme
- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Kymenlaakso
- Lappi
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Pohjanmaa

[Valitse kaikki](#) [Poista valinnat](#)

Perustoimeentulotuen menot

Alue	Menot yhteensä, euroa	Valtion ja kuntien puoliksi rahoittama tuki, euroa	Valtion kokonaan rahoittama tuki, euroa
Etelä-Karjala	114 237	85 072	29 165
Etelä-Pohjanmaa	116 745	87 374	29 371
Etelä-Savo	120 229	90 432	29 797
Kainuu	120 192	90 993	29 199
Kanta-Häme	112 187	83 686	28 501
Keski-Pohjanmaa	117 058	86 448	30 610
Keski-Suomi	119 837	88 812	31 025
...
Satakunta	101 097	75 390	25 707
Uusimaa	103 919	77 969	25 950
Varsinais-Suomi	115 636	86 745	28 891
Yhteensä	34 690 800	26 023 500	8 667 300

Käytetyt rajaukset:

Tilastointijakso: 2019-01

Alue: Kaikki

Aluetaso: Maakunnat

Aluejakovuosi: 2019

Mittaluku: Nettomenot

Soveltamisohjeet

- Perustoimeentulotuen soveltamisohjeet ovat valmistumassa, ja ohjekokonaisuus julkaistaan Kela.fi:ssä. http://www.kela.fi/kelan-etuusohjeet_ohjeet-etuuksittain

Tärkeitä päivämääriä

- 29.11. Kela.fi:n toimeentulotukisivusto aukeaa, hakemuslomakkeet julkaistaan.
- 1.12. Toimeentulotuen Kysy Kelasta –palsta avautuu. Ajanvaraus avautuu.
- 1.12. Toimeentulotuen hakeminen Kelasta voi alkaa.
- 12.12. Toimeentulotuen puhelinpalvelu asiakkaille avautuu, viranomaislinjan uudet numerot avautuvat. Toimeentulotukea on mahdollista hakea verkossa.
- 15.12. Toimeentulotuen etuuskäsittely alkaa.
- 2.1. Etuus maksetaan tilille 1. kertaa.

Kelan viestintä sidosryhmille

- Toimeentulotuki 2017 -info uutiskirje
 - Toimeentulotuen siirron valmistelusta kertova Kelan uutiskirje.
 - Asiasta kiinnostunut voi tilata uutiskirjeen osoitteesta <http://www.kela.fi/perustoimeentulotuki2017>
- Kelan hankesivut ja -tiedotteet kertovat siirtohankkeen etenemisestä. Ilmestyneet hanketiedotteet löytyvät osoitteesta <http://www.kela.fi/perustoimeentulotuki2017>

